

Voorontwerp van DECREET TOT BEKRACHTIGING VAN HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING VAN XXXX BETREFFENDE HET TIJDELIJKE PROJECT "LEERLINGENVERVOER BUITENGEWOON ONDERWIJS"

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Bijgaand ontwerp van decreet bekrachtigt het besluit van de Vlaamse Regering van XXXXX betreffende het tijdelijke project "leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs".

2. Inhoudelijke toelichting

Dit besluit geeft uitvoering aan het geformuleerde voorstel in de bisconceptnota 'leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs' goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 tot uitwerking van een nieuwe regelgeving leerlingenvervoer aan de hand van een pilootproject.

Vanaf het schooljaar 2019 – 2020 wordt een pilootproject leerlingenvervoer georganiseerd binnen drie geselecteerde pilootgebieden , zoals bepaald door de minister van Onderwijs en de minister van Mobiliteit en Openbare Werken:

1. Het pilootgebied Leuven – Heverlee.
2. Het pilootgebied Hooglede – Izegem – Ingelmunster – Roeselare – Moorslede – Torhout.
3. Een (groot)stedelijk pilootgebied dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, bepalen.

De pilootgebieden werden geografisch afgebakend tot op het niveau van gemeentegrenzen en dienen overeen te komen met de grenzen van de vervoerregio's zoals bepaald in bijlage 3 bij het BVR dat dit ontwerp van decreet bekrachtigt. Alle scholen buitengewoon onderwijs die in het geografisch afgebakend gebied gevestigd zijn nemen deel, met uitzondering van de ziekenhuisschool Gasthuisberg, Herestraat 49 te Leuven omdat deze school voor haar type 5-leerlingen geen beroep doet op het leerlingenvervoer. Het pilootproject wordt georganiseerd in de pilootgebieden die reeds ervaring hebben met het pilootproject leerlingenvervoer dat georganiseerd werd van september 2017 tot juni 2019; pilootgebied Leuven – Heverlee en pilootgebied Roeselare – Hooglede – Izegem – Ingelmunster. Er wordt voor deze gebieden gekozen omwille van volgende redenen:

- delen van expertise omtrent multimodale organisatie van leerlingenvervoer in een samenwerkingsverband met de vervoersregioraad van de vervoerregio van de pilootgebieden;
- bestaande initiatieven verder ontwikkelen (bijvoorbeeld: initiatief inclusieve kinderopvang te Herent in pilootproject Leuven);
- erkennen van de inspanning van de voorbije twee schooljaren en vermijden dat de pilootprojecten terug moeten naar het criterium afstand en een niet-multimodale organisatie van het leerlingenvervoer;
- aanpakken van hiaten in beide pilootprojecten, bijvoorbeeld: samenwerking met het regulier onderwijs, i.f.v. leerlingen met een vervoersnood die via het M-decreet een inclusief traject lopen.

Het lokaal bestuur, evenals de betrokken scholen voor buitengewoon onderwijs, hebben lokaal hun engagement uitgesproken om tijdens het pilootproject mee te werken aan het ontwikkelen van het concept.

De Vlaams minister bevoegd voor Onderwijs en de Vlaams minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken worden belast met het selecteren van eventuele andere pilotgebieden. Indien er pilotgebieden worden toegevoegd, dienen deze te voldoen aan de volgende criteria:

- beheersbaarheid van het aantal scholen;
- bestaande samenwerkingsverbanden tussen scholen buitengewoon onderwijs;
- evenwichtige spreiding tussen landelijk en stedelijk gebied;
- evenwichtige verdeling van de verschillende types, opleidingsvormen en onderwijsnetten;
- het engagement van het pilotgebied om tijdens het pilotproject mee te werken aan de uitwerking van de conceptnota;
- respecteren van de grenzen van de vervoerregio's zoals bepaald in bijlage 3 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering. Het pilotgebied mag met andere woorden de grenzen van de vervoerregio niet overschrijden; men werkt binnen de grenzen van de vervoerregio's.

Met het nieuw concept leerlingenvervoer wordt getracht tegemoet te komen aan de knelpunten van het huidig systeem van leerlingenvervoer. Deze knelpunten worden benoemd in de conceptnota in de bijlagen. Allereerst wordt het pilotproject gebruikt om in te schatten wat de implicaties zijn van de uitwerking van de conceptnota leerlingenvervoer op basis van volgende pijlers:

- een lokale bepaling van het recht op leerlingenvervoer;
- een multimodale organisatie van het leerlingenvervoer;
- een decentralisatie die de vorming van een aantal verzorgingsgebieden in heel Vlaanderen omvat;
- een verdere uitbouw van buitenschoolse opvang.

Het pilotproject heeft de volgende doelstellingen:

- een antwoord bieden op de vandaag bestaande knelpunten, zoals benoemd in de conceptnota;
- de noodzakelijke randvoorwaarden en de kritische succesfactoren voor de implementatie van een nieuwe Vlaanderenbreed concept leerlingenvervoer in kaart brengen;
- samenwerkingsverbanden ontwikkelen in functie van het concept basisbereikbaarheid zoals gedefinieerd in de op 18 december 2015 goedgekeurde conceptnota van de Vlaamse Regering 'Met basisbereikbaarheid naar een efficiënt en aantrekkelijk vervoersmodel in Vlaanderen dat optimaal tegemoetkomt aan de globale en lokale vervoersvraag', toegevoegd als bijlage.

Het pilotproject leerlingenvervoer komt tegemoet aan de knelpunten van het huidig systeem leerlingenvervoer, zoals omschreven in de conceptnota en de evaluatie van de eerdere pilotprojecten leerlingenvervoer. Het pilotproject wordt gebruikt om in te schatten wat de implicaties zijn van de uitwerking van de conceptnota, op basis van volgende pijlers:

- een lokale bepaling van het recht op leerlingenvervoer;
- een multimodale organisatie van het leerlingenvervoer;
- een decentralisatie die de vorming van verzorgingsgebieden omvat;
- een verdere uitbouw van buitenschoolse opvang.

Het is belangrijk dat het pilotproject maximale kansen krijgt om uit te rollen, zodat het lessen of conclusies kan aanreiken. Gezien de behoefte aan een grondige herziening waarbij het leerlingenvervoer flexibeler moet kunnen worden georganiseerd is daarom experimenteerruimte nodig los van de huidige regelgeving. Het pilotproject kan afwijken van de volgende wettelijke bepalingen:

- de wet van 15 juli 1983 houdende oprichting van de Nationale Dienst voor Leerlingenvervoer;
- artikel IV.35 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016;
- het Koninklijk besluit van 7 februari 1974 betreffende de wijze waarop de reiskosten van leerlingen uit het buitengewoon onderwijs ten laste worden genomen door de Staat.

Deze afwijkingen hebben geen invloed op de reglementaire bepalingen, rechten en garanties overeenkomstig het artikel 4 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, zoals gewijzigd bij het decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017.

Dit voorontwerp van decreet bekrachtigt het besluit van de Vlaamse Regering van **XXXXX** betreffende het tijdelijke project "leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs" vanaf 1 september 2019. Het besluit van de Vlaamse Regering treedt buiten werking op 31 augustus 2022.

3. Advies van de Raad van State en strategische adviesraden

Het advies van de Vlaamse Onderwijsraad werd aangevraagd op 30 november 2018. De Vlaamse Onderwijsraad liet op 14 december 2018 weten dat zij afziet van advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs" en het Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs".

De Raad verwijst naar het advies van 26 mei 2016 over het eerdere ontwerpbesluit betreffende het tijdelijk project leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs dat van september 2017 tot juni 2019 loopt. Zij herhaalt haar principiële bedenkingen en haalt enkele bijkomende opmerkingen aan. De Minister van Onderwijs maakte een antwoord over aan de Raad, waarin zij een antwoord biedt op deze opmerkingen. De Raad van State verleende haar advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs" (advies 65.026/1) en het Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs" (advies 65.027/1) op 16 januari 2019.

Bij het voorontwerp van decreet heeft de Raad van State geen opmerkingen, behalve het feit dat er op gewezen moet worden dat over het voorontwerp van decreet nog een kind- en jongereneffectrapport (Joker) moet worden opgemaakt, dat samen met het ontwerp van decreet ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd en bij het Vlaams Parlement wordt ingediend. Deze Joker werd opgesteld en toegevoegd aan het dossier dat bij dit voorontwerp van decreet hoort.

B. Toelichting bij de artikelen van het te bekrachtigen besluit

De artikelen behoeven geen commentaar.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en
Dierenwelzijn,

Ben WEYTS